

ELEKTRONİK HABERLEŞME & HUKUK

Avukat Gökhan Candoğan |Avukat Hürmüz Biçer |Stj.Avukat Gizem Koç

Mahkeme Kararı Üzerine Türk Telekom'a Ev Avantaj Soruşturması

Türk Telekom'un sunduğu "ev avantaj" tarifelerinde uygulanan fiyatların Rekabet Kanunu 6 ıncı maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle yapılan şikayet üzerine Rekabet Kurulu tarafından verilen "soruşturma açılmamasına" dair kararın İdare Mahkemesi tarafından iptal edilmesinden sonra konu yeniden Rekabet Kurulu önüne geldi. Kurul, 01.10.2014 tarihinde aldığı ve 28.10.2014 tarihinde web sayfasında yayımladığı karar ile, Türk Telekom hakkında soruşturma açılmasına karar verdi.

Tesis Paylaşımını Uygulanamaz Kılan Türk Telekom'a Soruşturma

Rekabet Kurulu 04.11.2014 tarihli kararı ile; tesis paylaşımı başvurularını geciktirmek, zorlaştırmak ve engellemek suretiyle hakim durumunu kötüye kullandığı iddiasıyla hakkında şikayette bulunulan Türk Telekom hakkında soruşturma açılmasına karar verdi. Etkin rekabetin tesisi ile serbestleşme için olmaz ise olmaz olan altyapı paylaşımı sürecini tartışmaya açacak soruşturma sonucunda verilecek karar merakla beklenmektedir.

Türk Telekom Grubu Yapılanmasına TELKODER'den Dava

Türk Telekom tarafından 30 Nisan 2014 ve 15 Eylül 2014 tarihlerinde yapılan açıklamalarla kamuoyuna duyurulan "organizasyon değişikliklerini" sektörde serbestleşme ve rekabetin tesisini ortadan kaldırmaya yönelik yeni bir girişim olarak değerlendiren TELKODER tarafından Danıştay'da dava açıldı. Bu konuda TELKODER tarafından yapılan

başvuruyu değerlendiren BTK; Türk Telekom, TTNet ve Avea'nın fiilen birleşmesi anlamına gelen organizasyon değişikliklerinin "özelleştirme sürecinde etkin rol oynayan kurumlar tarafından incelenmesi gerektiği" sonucuna varmıştı. Bu değerlendirmeyi, 5809 sayılı EHK ile BTK'ya verilen yetki ve görevlerin yerine getirilmemesi olarak kabul eden TELKODER, özellikle pazar analizleri ile Türk Telekom'a getirilen 'ayrım gözetmeme yükümlülüğünün' ihlaline neden olacak bu hareketsizliğin alternatif işletmeciler açısından kabul edilemez sonuçları olacağı gerekçesiyle dava açmıştır.

Danıştay Savcısından TTNet'in İSS Dışındaki Yetkilendirmelerinin İptali Görüşü

TTNet'in İSS hizmeti dışındaki yetkilendirmelerinin iptali istemiyle 2010 yılında TELKODER tarafından BTK'ya yapılan başvurunun cevap verilmeyerek reddi üzerine açılan dava dosyasına Danıştay Savcısı tarafından sunulan görüşte, dava konusu işlemin iptali gerektiği belirtildi.

Komisyon'dan Telekom Sektöründe Öncül Düzenlemeye İhtiyaç Duyan Hizmetler Listesi

BTK tarafından 82 inci sayısı Kasım ayında yayımlanan "Uluslararası Elektronik Haberleşme Sektöründe Gelişmeler Bülteni" AB ülkeleri ile ABD başta olmak üzere, pek çok ülke elektronik haberleşme sektörüne dair güncel bilgileri içeriyor.

Bülten'de, Avrupa Komisyonu'nun 'Elektronik Haberleşme Sektörünün Öncül düzenlemeye Duyarlı İlgili Hizmet ve Ürün Pazarlarına İlişkin' tavsiyesinin güncellenmiş halinin yayımlandığı açıklaması yer almaktadır. 9

Ekim 2014 tarihli Komisyon tavsiye kararında; önceki tavsiye kararının (2007/879/EC) altı yılı aşkın bir süre uygulamada kaldığı ve

sektördeki gelişmeler çerçevesinde gözden geçirilmesinde yarar görüldüğü belirtilmektedir.

Öncül (ex ante) düzenlemelerin tam anlamıyla rekabetin söz konusu olmadığı piyasalar için geçerli olduğunun vurgulandığı Tavsiye kararında, ulusal düzenleyici otoritelerin üçlü testi uygulayarak listede yer almayan başka hizmet alanlarını da bu kapsama dahil edebilecekleri ifade edilmiştir.

Toptan-perakende erişim pazarları ile sabit/mobil arama sonlandırma pazarlarını içeren listeye ve Tavsiye kararı ile ilgili detaylı bilgilere (<http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/commission-recommendation-relevant-product-and-service-markets-within-electronic-communications>) adresinden ulaşmak mümkündür.

Türk Telekom'un özelleştirilmesi aşamasında, Rekabet Kurulu görüşü üzerine TNet AŞ.nin kurulduğu vurgulanarak,

"TNet AŞ.nin internet servis sağlayıcılığı alanında faaliyet göstermesi için ayrı bir tüzel kişiliğe dönüştürüldüğü dikkate alındığında, aynı zamanda Türk Telekom'un da faaliyet gösterdiği alanlarda yetkilendirilmesinin hukuki bir dayanağı olmadığı gibi Telekom'un hisse devrine izin verilmesine ilişkin koşulu sakatlayacağı.."

denilen Savcılık görüşünde, 2010 yılında Türk Telekom tarafından perakende internet hizmeti sunulmak istenmesi üzerine düzenlenen Rekabet Kurulu görüşüne de atıf yapıldığı görülmüştür.

Bağlayıcılığı olmamakla beraber, somut bir hukuki temele dayanan Savcılık görüşünün uyuşmazlık hakkında dikkate alınması gereken bir doküman olduğu tartışmasızdır. Türk Telekom grubu organizasyon değişikliği dahil pek çok işlemi etkileyecek davada kararın açıklanmasının 2015 yılında gerçekleşeceği beklenmektedir.

2015 Yılı Programında Elektronik Haberleşme Sektörü

1 Kasım 2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2015 yılı Programı'nda elektronik haberleşme sektörüne dair önemli tespit ve bilgilere yer verilmiştir. Bilgi ve İletişim Teknolojileri başlığı altında yer verilen sektörle ilgili olarak;

i. alternatif işletmecilerin sahip olduğu fiber optik kablo toplam uzunluğunun 51.579 km'ye ulaşarak bir önceki yıla göre %14 oranında arttığı, toplam fiber uzunluğunun %7 artışla 183.930 km'ye ulaştığı (123.572 m2'si omurga),

ii. sabit genişbant erişim pazarında, DSL hizmeti sunan alternatif işletmecilerin pazar payının %11,8 olduğu, bir önceki yıla göre kayda değer bir değişim olmadığı, rekabet düzeyinin AB ülkeleri ile kıyaslandığında oldukça düşük kaldığı, düzenlemelerin daha etkin uygulanmasının gerektiği,

iii. sabit telefonlarda numara taşınabilirliğinin 2009 eylül

SAYE Kararı İçin Dava Açıldı

Yeni işletmecilerin hizmet farklılığı yaratarak yerleşik (EPG) işletmeci ile rekabet edebilmesi için son derece önemli olan sanal ayrıştırılmış yerel erişim (SAYE) yükümlülüğünün tanınması için başlatılan süreci öteleyen 22.05.2014 tarihli BTK kararının iptali istemiyle TELKODER tarafından Danıştay 'da iptal davası açıldı. TELKODER tarafından, 'Fiziksel Şebeke Altyapısına Erişim Pazar Analizi' kapsamında Türk Telekom'a getirilen yükümlülükler arasına SAYE yükümlülüğünün de eklenmesi için 2013 yılında yapılan başvurular üzerine bir çalışma başlatılmış ve sonucunda rekabet açısından bu yönde bir karar alınması gerekliliği ortaya konulmuştu. Buna rağmen, 22.05.2014 tarihli BTK kararı ile, yeni VAE tarifelerine ilişkin uygulama gözlemlendikten sonra değerlendirme yapılmasına karar verilmesi, işletmeciler açısından yeni bir engel olarak görülmüştür. Sektördeki rekabetsizlik halini yeni işletmecilerin isteksizliğine bağlayan BTK'nın, hizmet farklılığı yaratarak rekabeti teşvik edecek SAYE yükümlülüğünü getirmekten kaçınması bir çelişki olarak değerlendirilmektedir.

Fiber için Belediyelere Başvuru

Elektronik haberleşme hizmetlerinin yaygınlaştırılabilmesi ve bilgi toplumu açısından vazgeçilmez öneme sahip fiber altyapısındaki gelişmelerin ölçülebilmesi için, TELKODER tarafından İstanbul, İzmir ve Ankara Büyükşehir Belediyelerine bilgi edinme başvuruları yapıldı. Başvurular ile 5809 sayılı yasanın yürürlüğe girdiği 2008 yılından bu yana işletmecilere verilen kazı izinleri ile tesis edilen fiber yatırımlarının büyüklüğü konusunda bilgi isteminde bulunulmuştur.

ayında yürürlüğe girdiği ve 13.8.2014 itibariyle 673.493 sabit numaranın taşındığı, 2013 yılında alternatif işletmecilerin STH hizmet alanındaki %12 olan pazar payının 2014 yılı ilk yarısında %14 olduğu, bu hizmet alanında rekabetin istenen seviyede olmadığı,

ifadelerine yer verilmiştir. Bizzat Hükümet tarafından hazırlanan bir belgede, sabit telefon ve genişbant internet hizmetleri alanında rekabetin istenen/olması gereken seviyenin oldukça altında kaldığının belirtilmesi önemlidir. Ancak, bunun çözümü için sadece düzenlemelerin etkin uygulanmasına atıf yapılması, düzenlemelerdeki eksiklik ve hataların gözden kaçırıldığı algısını oluşturmaktadır.

Yapılan tespitlere bağlı olarak, önümüzdeki dönemde yapılması planlanan işlere de yer verilmiştir Program'da;

a. *Büyüme ve istihdam odaklı '2014-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı' Aralık sonunda yürürlüğe sokulacak,*

b. *4N mobil Elektronik haberleşme sistemlerinin yetkilendirilmesine yönelik usul ve esaslar Aralık sonu itibariyle belirlenecek,*

c. *Kişisel verilerin korunmasına dair Anayasa Mahkemesi iptal kararı sonrasında, yeni Kanun çalışmaları tamamlanacak, Avrupa Konseyi'nin kişisel verilerin korunmasına ilişkin 108 ve 181 sayılı sözleşmelerinin onay çalışmaları başlatılacak, ulusal bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin mevzuat düzenlemeleri tamamlanacaktır.*

Kişisel verilerin korunmasına dair yasal düzenlemenin ilk ipuçları kamuoyuna yansımaya başlamıştır. Ancak, görünen odur ki, AB düzenlemelerine paralel bir düzenlemeden çok, yöneticileri korumaya odaklanmış, subjektif bir hukuk anlayışı temelinde hazırlanan bir yasal düzenleme ile karşılaşacağız. Hizmetten yararlananlar ile hizmet sunucuları açısından, gerek hak ve özgürlükler gerekse de mali yükümlülükler temelinde kabulü oldukça zor olacak bu düzenlemeye dair kamuoyu duyarlılığı önem kazanacaktır.